

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת יצחק קרויזר

פ/25/5533

הצעת חוק לתיקון סדרי הדין (חקירת עדים) (תיקון – מתן עדות שלא בפני הנאשם בעבירת נטילת דמי חסות), התשפ"ה–2025

הוספת סעיף 1ב2 1. בחוק לתיקון סדרי הדין (חקירת עדים), התשי"ח–1957¹, אחרי סעיף 2ב יבוא :

”עדות קורבן עבירה 1ב2. (א) במשפט פלילי בשל עבירת נטילת דמי חסות בעבירת נטילת דמי חסות כהגדרתה בחוק העונשין, רשאי בית משפט להורות, בין מיוזמתו ובין לבקשת בעל דין או נפגע העבירה, לפני מתן העדות או במהלכה, שהנפגע ימסור עדותו שלא בנוכחות הנאשם אלא בנוכחות סגורו, אם נוכח שמסירת העדות בנוכחות הנאשם עלולה לפגוע בנפגע או לפגום בעדות; עדות שלא בנוכחות נאשם תינתן מחוץ לאולם בית המשפט או בדרך אחרת שתמנע מן העד או מקרוביו לראות את הנאשם או להיחשף אליו.

(ב) הוראות סעיף 2ב יחולו על סעיף זה בשינויים המחויבים.”

תיקון חוק העונשין 2. בחוק העונשין התשל"ז–1977², אחרי סעיף 428 יבוא :

---

¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 16.
² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

"נטילת דמי חסות 428א. (א) הנותן חסות בישראל, בדרך של איומים, הפחדה, סחיטה או מרמה, דינו – מאסר שלוש שנים; המקבל דמי חסות בדרך של איומים, הפחדה, סחיטה או מרמה – בין באופן ישיר ובין באופן עקיף, דינו – עשר שנים, ובלבד שלא יפחת עונשו משבע שנים, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שירשמו, להקל בעונשו.

(ב) בסעיף זה, "חסות" – שליטה, פיקוח ואכיפה על אזור, שלא לפי זכות או סמכות שבדין; "דמי חסות" – כסף, תשלום, או כל טובת הנאה אחרת המשולמת בגין מניעת נזק או הסרת איום בידי מקבל התשלום או מי מטעמו."

דברי הסבר

החברה הישראלית מתמודדת כיום עם תופעה רחבה ותמורה של נטילת דמי חסות ("פרוטקשן"). נטילת דמי החסות מבוססת על מעין "הסדר" בין בעל עסק לבין ארגון פשיעה. במסגרת "ההסדר" הקורבן, בעל העסק, נסחט ומשלם דמי חסות לארגון ובתמורה לכך הארגון "מגן" עליו מפני פשיעה שנגרמת על ידי הארגון עצמו.

במקרים רבים הקורבנות של אותם ארגוני פשיעה אינם פונים למסגרות אכיפת החוק מתוך פחד וחשש מאותם ארגונים. בפעמים שהם כן אוזרים אומץ לעשות כן, עליהם להתמודד עם מצב בלתי סביר בו הם נאלצים להעיד אל מול אותם חברי ארגוני פשיעה שפגעו בהם ובעסקיהם, כאשר האחרונים מגיעים לעיתים כקבוצה גדולה לעדות ומשרים אווירה מאיימת.

במצב זה, כאשר הקורבן רואה את התנהגותם המאיימת של חברי הארגון הוא חווה פגיעה נוספת וקשה. יתרה מזאת, גם כאשר חברים בארגון נכנסים לכלא עדיין קיימת סבירות שיישלחו אל הקורבן חברים אחרים בארגון שייפגעו בו וינקמו בו על עדותו.

כלומר, כיום, קורבן לעבירת נטילת דמי חסות חשוף יחד עם משפחתו ויתר קרוביו לסכנה. עדותו בבית המשפט אינה מהווה צעד שמקדם את הגנתו והשבת הסדר על כנו אלא עלולה לפתוח צוהר נוסף לסכנה ופגיעה בגוף וברכוש.

לפיכך, מוצע לקבוע בחוק העונשין, התשל"ז-1977, עבירה של נטילת דמי חסות ולקבוע בחוק לתיקון סדרי הדין (חקירת עדים), התשי"ח-1957, הסדר של מתן עדות של קורבן עבירת נטילת דמי חסות שלא בפני הנאשם.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת רות וסרמן לנדה וקבוצת חברי הכנסת (פ/3963/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת שרון מרים השכל (פ/1190/25) ועל ידי חבר הכנסת אלון שוסטר (פ/3572/25).

הצעת החוק זהה לפ/3572/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום

כ"ו בשבט התשפ"ה (24.02.2025)